

Публікації викладачів, співробітників та аспірантів історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна у 2012 році

Кафедра історії стародавнього світу і середніх віків

Бардола К. Ю.

- О степени государственного регулирования ранневизантийской внешней торговли на Дунае // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 82.

Домановський А. М.

- Відтворення віртуальної Візантії, або Василевс. «De administrando «Візантійською цивілізацією» засобами Інтернету» // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – X., 2012. – № 10. – С. 7-19.
- Дослідження «цитаделі» Херсонеса Таврійського / А. М. Домановський, А. В. Сазанов, М. В. Фомін // Археологічні дослідження в Україні : [зб. ст.] / Ін-т археології НАН України. – 2011. – К., 2012. – С. 40-41.
- ... іду захищати Візантію ... // Дриновський збірник. – X. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 559-564.
- Император Юлиан и антиохийцы: об эффективности принудительного государственного установления цен на продукты питания в ранней Византии // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 85-86.
- Математичне моделювання в дослідженнях соціально-економічної історії ранньосередньовічної Візантії (здобутки, проблеми, перспективи) // Дриновський збірник. – X. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 170-177.
- Методичні вказівки до самостійної роботи з вивчення культурологічних термінів та понять з дисципліни «Історія української культури» / уклад. А. М. Домановський, В. І. Ковальов. – X. : ХНАДУ, 2011. – 40 с.
- Об итогах исследований «цитадели» Херсонеса Таврического археологической экспедицией Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина / С. Б. Сорочан, А. Н. Домановский // Охрана культурного наследия: проблемы и перспективы : тез. докл. и сообщ. междунар. науч. конф., Севастополь, 30 сент. – 5 окт. 2012 г. – Севастополь, 2012. – С. 92-94.
- Проблеми візантиністики в дисертаційних дослідженнях, захищених в Україні у 2009–2011 рр. / Домановська М. Є., Домановський А. М. // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1006 : Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Вип. 15. – С. 109-140.

- Роль археологического туризма в формировании интереса к родной истории у молодежи / М. В. Фомин, А. Н. Домановский // Молодь в соціокультурному просторі України : матеріали міжвуз. наук.-метод. семінару, Харків, 15 груд. 2011 р. / відп. ред. О. В. Бабаєва, упоряд. Т. В. Павлова, О. В. Федотова. – Х., 2011. – С. 85-86.
- Цитадель. Херсонський археологічний легіон університету // Харк. ун-т. – 2012. – 30 жовт. – С. 2.
- 4,5 літри путівника парадигмами Візантійської цивілізації // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – № 10. – С. 119-127. – Рец. на кн.: Візантія. Парадигми быта, сознания, культуры : учеб. пособие / С. Б. Сорочан. – Х. : Майдан, 2011. – 952 с.
- Что знаем мы о Византии? // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2011. – № 982 : Історія. – Вип. 44. – С. 246-257. – Рец. на кн.: Візантія. Парадигми быта, сознания, культуры : учеб. пособие / С. Б. Сорочан. – Х. : Майдан, 2011. – 952 с.

Д'ячков С. В.

- Владимир Иванович Кадеев – исследователь Херсонеса: Классическая археология Украины / С. В. Дьячков, С. Д. Литовченко, А. П. Мартемьянов, С. И. Посохов ; под ред. С. В. Дьяčkова. – Х. : Раритеты Украины, 2012. – 24 с.
- Галопом по Европам... / С. В. Дьячков, В. М. Духопельников // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – № 10. – С. 127-136. – Рец. на кн.: Всесвітня історія. Новий час. (XV—XVIII ст.). 8 клас : підруч. для загальноосвіт. навч. закл. / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – Х. : Ранок, 2008. – 256 с. : іл.
- История стран Востока в средней школе Украины. (6-9 классы) // Сучасні тенденції сходознавства : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., Харьков, 18-19 трав. 2012 р. – Х., 2012. – С. 195-201.
- «Лихие 90-е» (к 50-летию Херсонесской археологической экспедиции Харьковского университета) // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – Х., 2012. – Вып. 11. – С. 307-322.
- Научная конференция-презентация «Проблемы исследования и охраны культурно-исторического наследия Украины. Итоги полевых исследований в 2011 году» (Харьков, 24 нояб. 2011 г.) // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – Х., 2012. – Вып. 11. – С. 366-372.
- Новые учебники, старые проблемы: история Древнего мира и Средних веков в общеобразовательной школе // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – № 10. – С. 19-40.
- Новый объект на карте генуэзской крепости Чембало (XIV–XV вв.) // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 86-87.

- Раскопки башни № 6 генуэзской крепости Чембало (XIV–XV вв.): предварительные итоги // Междунар. науч. конф. «Охрана культурного наследия: проблемы и перспективы» : тез. докл. и сообщ., Севастополь, 30 сент. – 5 окт. 2012 г. / Нац. заповедник «Херсонес Таврический». — Севастополь, 2012. – С. 22-24.
- VII Международная научная конференция «Проблемы истории и археологии Украины» / С. В. Дьячков, А. Н. Токарев, Д. В. Грибанов // Вестн. древ. истории. – 2012. – № 2. – С. 206-211.

Литовченко С. Д.

- Армянское посольство Публия Клодия // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – X., 2012. – Вып. 11. – С. 22-27.
- Владимир Иванович Кадеев – исследователь Херсонеса: Классическая археология Украины / С. В. Дьячков, С. Д. Литовченко, А. П. Мартемьянов, С. И. Посохов ; под ред. С. В. Дьячкова. – X. : Раритеты Украины, 2012. – 24 с.
- Публий Клодий и Тигран Младший // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 55.
- Саркис Суменович Казаров // Русский язык в Армении. – 2012. – № 2. – С. 206-211.
- Школьный учебник и исторический источник // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – X., 2012. – № 10. – С. 86-90.

Мартем'янов О. П.

- Владимир Иванович Кадеев – исследователь Херсонеса: Классическая археология Украины / С. В. Дьячков, С. Д. Литовченко, А. П. Мартемьянов, С. И. Посохов ; под ред. С. В. Дьячкова. – X. : Раритеты Украины, 2012. – 24 с.
- Історія Стародавнього Сходу : прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу / О. П. Мартем'янов, Н. С. Мартем'янова. – X. : ХДАК, 2012. – 34 с.
- Історія Стародавньої Греції та Стародавнього Риму : прогр. та навч.-метод. матеріали до курсу / О. П. Мартем'янов, Н. С. Мартем'янова. – X. : ХДАК, 2012. – 42 с.
- Международный симпозиум «Фракийские земли и Северное Причерноморье в античную эпоху» (Харьков, 7–8 апреля 2011 г.) // Дриновський збірник. – X.; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 481-485.
- О налогообложении сельского населения Нижней Мезии и Фракии в первых веках нашей эры // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 55-56.

- Общинні відносини в селах Нижньої Мезії та Фракії в перших століттях нашої ери. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 224 с.
- Существовала ли в первых веках н. э. в селах Нижней Мезии и Фракии круговая порука? // Эпохи. – 2008 (2012). – № 3-4. – С. 98-112.
- Вісі і кфмаі перших веков нашої ери на території фракийських земель : (По даним письмєнных источников) // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – Х., 2012. – Вып. 11. – С. 40-53.

Ручинська О. А.

- К вопросу о храмовой медицине в античных городах Западного Причерноморья в I–III вв. н. э. / О. А. Ручинська, О. В. Семененко // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 82-92.
- Сакральная эвергетия в античных городах Северного и Западного Причерноморья в I–III вв. н. э. // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 43.

Сергєєв І. П.

- Проблема кризиса III века в Римской империи в современном «западном» антиковедении // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 57-58.
- Проблема социально-политического развития Римской империи в III веке н. э. в современном российском антиковедении // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 92-98.
- Свято-Пантелеймоновский храм г. Харькова: история и современность / Н. Терновецкий, В. Швец ... И. Сергєєв [и др.]. – Х. : Золотые страницы, 2012. – 240 с.

Сорочан С. Б.

- Византийский Херсон в письмах Николая Мистика // Хазарский альманах. – К. ; Х., 2012. – Т. 10. – С. 179-202.
- «Да светит свет ваш пред людьми...» (Матф. : 5. 16). Памяти В. М. Зубаря (5. II. 1950–20. III. 2009) // Сугдейский сборник. – К. ; Судак, 2012. – Вып. 5 : Материалы V Судац. междунар. науч. конф. « Причерноморье, Крым, Русь в истории и культуре» (г. Судак, 23-24 сент. 2010 г.). – С. 3-17.
- Жития епископов Херсонских в контексте истории Херсонеса Таврического / Ю. М. Могаричев, А. В. Сазанов ... С. Б. Сорочан [и др.]. – Х. : Антиква, 2012. – 416 с. – (Нартекс. Byzantina Ucrainensis ; т. 1).

- Историк и его дело // Харківський історіографічний збірник. – X., 2012. – Вип. 11. – С. 292-297. – Рец. на кн.: Историк и его миф: Иоганн Авертин (1477—1534) / А. В. Доронин. – М. : РОССПЭН, 2007. – 256 с., илл.
- К вопросу о мартириях ранневизантийского Херсона // Древняя и средневековая Таврика : сб. ст., посвящ. 1800-летию города Судак : археол. альм. – Донецк, 2012. – № 28. – С. 149-160.
- Натиск интеллекта, благородства и доброты: К 90-летию со дня рождения Анатолия Ильича Митряева (1922–1998) / С. И. Лиман, М. З. Бердута, А. Б. Головки, С. Б. Сорочан // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 220-238.
- О комиссионерах в Византии VII–IX вв. // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 90.
- Отакназываемой «малой агоре» и Воротам мертвых ранневизантийского Херсона // Сугдейский сборник. – К. ; Судак, 2012. – Вып. 5 : Материалы V Судац. междунар. науч. конф. «Причерноморье, Крым, Русь в истории и культуре» (г. Судак, 23-24 сент. 2010 г.). – С. 218–229.
- О цикличности и периодичности времени торговли в ранней Византии // Дриновський збірник. – X. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 121-133.
- Об итогах исследований «цитадели» Херсонеса Таврического археологической экспедицией Харьковского национального университета имени В. Н. Каразина / С. Б. Сорочан, А. Н. Домановский // Охрана культурного наследия : проблемы и перспективы : тез. докл. и сообщ. междунар. науч. конф., Севастополь, 30 сент. – 5 окт. 2012 г. – Севастополь, 2012. – С. 92-94.
- Порни. О профессиональной проституции в Византии IV–IX вв. как сфере рынка торговли и услуг // Древности – 2012 : харк. ист.-археол. ежегодник. – X., 2012. – Вып. 11. – С. 69-75.
- Херсонский храм Св. Прокопия в агиографических и археологических источниках // Хазарский альманах. – К. ; X., 2010–2011. – Т. 9. – С. 227-240.
- Харьковская экспедиция в Херсонесе, или Тридцать лет спустя // Древности — 2012 : харк. ист.-археол. ежегодник. – X., 2012. – Вып. 11. – С. 297-306.
- Эволюция оборонительной системы византийского Херсона в постюстиниановскую эпоху // Восточная Европа в древности и средневековье: миграции, расселение, война как факторы политогенеза : XXIV чтения памяти члена-корреспондента АН СССР В. Т. Пашуто. – М., 2012. – С. 234-240.

- Ora Etruria в ранней Византии // Scripta antiqua. Вопросы древней истории, филологии, искусства и материальной культуры : альманах / РАН ; Междунар. ин-т антич. мира им. Г. М. Бонгард-Левина. – М., 2012. – Вып. 2. – С. 369-388.

Токарев А. М.

- Место *clupeus virtutis* в пропаганде единоличной власти императора Августа // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – X., 2012. – Вып. 11. – С. 29-39.
- Римский император и греческий герой: самопрезентация Цезаря Августа среди римской аристократии // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Сер. : Історія. – 2012. – Вип. 110 : [Матеріали III Міжнар. наук. конф. «Актуальні проблеми історії Стародавнього світу», трав. 2011 р.]. – С. 55-57.
- VII Международная научная конференция «Проблемы истории и археологии Украины» / С. В. Дьячков, А. Н. Токарев, Д. В. Грибанов // Вестн. древ. истории. – 2012. – № 2. – С. 206-211.

Грибанов Д. В.

- Боспорские проксении и проблема государственного устройства державы ранних Спартокидов // Средиземноморский мир в античную и средневековую эпохи: кросс-культурные коммуникации в историческом пространстве и времени : XIII чтения памяти проф. Н. П. Соколова : материалы Междунар. науч. конф., Н. Новгород, 25-27 сент. 2012 г. – Н. Новгород, 2012. – С. 80-82.
- Боспорское государство в эпоху правления Левкона I: от симмахии к симполитии // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 38.
- Колонизационная политика ранних Спартокидов // Історичні і політологічні дослідження : зб. наук. пр. / Донец. нац. ун-т. – 2012. – № 1 (49). – С. 250-258.
- VII Международная научная конференция «Проблемы истории и археологии Украины» / С. В. Дьячков, А. Н. Токарев, Д. В. Грибанов // Вестн. древ. истории. – 2012. – № 2. – С. 206-211.
- «Феномен» боспорских проксений : историография проблемы и перспективы её разрешения // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – X., 2012. – С. 71-72.

Мочаліна А. О.

- Доля Креза за Геродотом: міф чи реальність? // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – X., 2012. – Вип. 15. – С. 7-14.

Пяничук О. А.

- Вербальная магия Древнего Египта // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – Вип. 15. – С. 14-23.

Роменський О. О.

- Византийцы о крещении Владимира: загадка молчания // Классическая и византийская традиция. 2012 : материалы VI Междунар. науч. семинара молодых ученых, аспирантов, студентов. – Белгород, 2012. – С. 114-120.
- Візантія і Русь в українському вимірі // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1006 : Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Вип. 15. – С. 141-150.
- «Во владыкахъ апостоль» (до питання про час та обставини канонізації князя Володимира) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – Вип. 15. – С. 24-30.
- Еще раз о причинах Корсунского похода Владимира Святославича // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2011. – Вип. 14. – С. 46-52.
- Крещение Владимира в трудах историков XVIII в. // Каразинські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 58-59.
- Оглашение князя Владимира: миф или реальность? // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 89.
- «Пам'ять і похвала князеві Володимирі» Іакова Мніха: питання походження та хронології // Вісн. Черкаськ. ун-ту. – 2012. – № 235 : Історичні науки. – Вип. 22. – С. 126-133.
- Русско-византийские отношения в 987–989 гг.: вариант реконструкции // Науч. ведомости БелГУ. Сер. : История. Политология. Экономика. Информатика. – Белгород, 2012. – № 1 (120). – Вых. 21. – С. 43-49.
- Тауматургия в «Повести о крещении Владимира» // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – Х., 2012. – Вых. 11. – С. 76-86.

Семененко О. В.

- К вопросу о храмовой медицине в античных городах Западного Причерноморья в I–III вв. н. э. / О. А. Ручинська, О. В. Семененко // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 82-92.
- History of Ukraine : guidelines for seminars / I. Yu. Robak, O. O. Shapovalova, O. V. Semenenko. – Kharkiv : KhNMU, 2012. – 52 p.
- History of Ukraine : series of lectures : textbook / I. Yu. Robak, T. V. Arzumanova, O. V. Semenenko. – Kharkiv : KhNMU, 2012. – 140 p.

Сорочан К. С.

- К проблеме светильника и свечи в свете торговли Византии IV–IX вв. // Классическая и византийская традиция – 2012 : материалы VI Междунар. науч. семинара молодых ученых, аспирантов, студентов. – Белгород, 2012. – С. 68-77.
- О керамических изделиях как ремесленной продукции и их специализации в Византии IV–IX вв. // Дриновський збірник. – Х. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 214-222.
- О пряностях как элементе повседневной ромейской кухни // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 144-145.
- О специях как элементе повседневной ромейской кухни // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – Вип. 15. – С. 31-38.

Столяренко Є. М.

- О пищевом рационе жителей генуэзских колоний Крыма // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – Х., 2012. – Вып. 11. – С. 87-96.

Фомін І. О.

- Роль археологического туризма в формировании интереса к родной истории у молодежи / М. В. Фомин, А. Н. Домановский // Молодь в соціокультурному просторі України : матеріали міжвузів. наук.-метод. семінару, Харків, 15 груд. 2011 р. / відп. ред. О. В. Бабаєва, упоряд. Т. В. Павлова, О. В. Федотова. – Х., 2011. – С. 85-86.
- Фрагменты скульптурных образов «Доброго Пастыря» в ранньохристиянській традиції // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – Вип. 15. – С. 46-55.
- Фрагменты скульптурных образов «Доброго Пастыря» в Херсонесском музее // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 126.

Янко А. Л.

- Етрусский термін *hatrencu* та його інтерпретація // Матеріали наук.-практ. конф. викладачів та студентів Полтавського національного технічного університету ім. Юрія Кондратюка : тези доп., Полтава, 20 квіт. 2012 р. — Полтава, 2012. — С. 60-61.

Кафедра нової та новітньої історії**Йолкін А. І.**

- Жилищно-бытовые условия и материальное положение русских эмигрантов в Польше в 20-30-е гг. XX века // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 201-209.

Миколенко Д. В.

- До питання про соціальну опору Народно-ліберальної партії Болгарії (1887–1894 рр.) // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вин. 45. – С. 201-209.
- Звіт про результати науково-дослідної роботи на історичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за 2011 р. / В. Ю. Івашенко, Д. В. Миколенко // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вин. 45. – С. 287-294.
- Македонське питання на шпальтах болгарської партійної преси (1887–1894 рр.) // Проблеми слов'язознавства. – Львів, 2012. – Вип. 61. – С. 32-40.
- Македонське питання на шпальтах болгарської проурядової газети «Свобода» (1887–1894 рр.) // Зб. наук. пр. Харк. нац. пед. ун-ту ім. Г. С. Сковороди. – 2012. – Вип. 44. – С. 87-92.
- Македонский вопрос – актуальная проблема современной исторической науки // Дриновський збірник. — X. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 444-446. – Рец. на кн.: Македония в конце XIX – начале XX вв. – яблоко раздора на Балканах / А. Н. Сквозников. – Самара, 2010. – 170 с.
- Образ Стефана Стамболова как государственного деятеля Болгарии в современной российской историографии // Bulgarian Historical Review. – 2011. – Iss. 3-4. – P. 176-185.
- Політичні системи та режими країн Європи і Америки новітнього часу : темат. план і метод. рек. до спец. курсу для студ. іст. ф-ту ден. від. спец. «Всесвітня історія». – X. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 36 с.

Пугач Є. П.

- Життя, віддане університету // Борис Кирилович Мигаль: спогади, документи, матеріали / уклад. В. М. Власенко, О. М. Головка, С. С. Евсеев, М. С. Лисенко ; відп. ред. С. І. Посохов. – X., 2012. – С. 40-42.
- Словацька історіографія про міфи з історії своєї нації та їх розвінчання // Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки : міжвідом. зб. наук. пр. – К., 2012. – Вип. 21. – С. 301-312.

Станчев М. Г.

- Г. И. Чернявский — профессор Харківської академії культури // Культура України : зб. наук. пр. Харк. акад. культури. – X., 2012. – Вип. 38. – С. 113-122.
- Г. И. Чернявский – ученый, педагог, исследователь / М. Г. Станчев, Н. Н. Канистратенко // Дриновський збірник. – X. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 471-475.

Страшнюк С. Ю.

- Македония в творчестве и судьбе ученых и воспитанников Харьковского императорского университета // Українсько-македонський науковий збірник = Украинско-македонски научен зборник. – К., 2011. – Вип. 5. – С. 156-180.
- Невгомний трудівник на ниві слов'язознавства (до 80-річчя професора Володимира Чорнія) // Дриновський збірник. – Х. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 467-470.
- Точка відліку академіка Ізмаїла Срезневського (з нагоди 200-річчя від дня народження) / С. Ю. Страшнюк, Є. Х. Широкоград // Ізмаїл Іванович Срезневський (до 200-річчя від дня народження): біобібліогр. покажч. / уклад. О. С. Журавльова, Н. Г. Мацнева, Е. Д. Дроснева [та ін.]; наук. ред. С. Ю. Страшнюк; бібліогр. ред. С. Б. Глибицька, Ю. Ю. Полякова. – Х., 2012. – С. 4-13.

Тумаков О. І.

- Валковская трагедия 1812 г.: анатомия конфликта: (По документам Государственного архива Харьковской области) / А. И. Тумаков, М. Ф. Фурат // Дриновський збірник. – Х. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 400-416.
- [Рецензія] // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 10. – С. 116-119. – Рец. на кн.: Всемирная история: учеб. для 11 кл. общеобразоват. учеб. заведений (уровень стандарта, акад. уровень) / Т. В. Ладьченко. – К. : Грамота, 2011. – 224 с.

Чернявський Л. С.

- Борьба Всемирной федерации профсоюзов и Американской федерации труда за председательство в ООН (1945—1950 гг.) // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 210-218.
- Протистояння радянських і американських профспілок в Міжнародній організації праці (1962–1970 рр.) // Вісн. Акад. пр. і соц. відносин Федерації профспілок України. – 2012. – № 2. – С. 132-137.

Чувпило О. О.

- Деякі найважливіші джерела про утворення та діяльність Мусульманської ліги Індії у колоніальний період (1906–1947 рр.) // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 260-270.

Артамонова К. Ю.

- Роль Кипрской православной церкви в октябрьских событиях 1931 г. // Каразінські читання (історичні науки): тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 189-190.

Біла О. А.

- Гуманітарна політика уряду Отто фон Бісмарка в польському питанні (1871–1890 рр.) // Дні науки історичного факультету – 2012: матеріали

V Міжнар. наук. конф. молодих учених, Київ, 12-13 квіт. 2012 р. – К., 2012. – Вин. 5, ч. 3. – С. 6-8.

- «Культуркамф» Отто фон Бісмарка і польське питання в Німецькій імперії у 70-ті рр. XIX ст. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 151-152.
- Польське питання в Німецькій імперії і політика Отто фон Бісмарка (1871–1890 р.) // Аркасівські читання : матеріали II міжнар. наук.-практ. конф., Миколаїв, 27-28 квіт. 2012 р. – Миколаїв, 2012. – С. 108-109.

Гряник В. А.

- Установление диктатуры короля Александра Карагеоргиевича в оценках Коминтерна // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вин. 45. – С. 176-184.

Гусейнов М. Н.

- Образ турок на страницах «Нью-Йорк Таймс» в 1894–1896 гг. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 191-192.

Луценко С. М.

- Особенности германской системы управления и юриспруденции в африканских колониях // Вісн. Нац. ун-ту «Юридична Академія України ім. Ярослава Мудрого». Сер. : Екон. теорія та право. – Х., 2011–2012. – Вып. 4. – С. 295-304.

Попов А. В.

- Идеологическая гегемония алевитского суфизма и крах Османской империи (конец XVI – начало XX вв.) // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 202-203.
- Идеологическая гегемония суфизма в Османской империи XV–XX вв.: от консолидации общества до «окультурных войн» // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – Вып. 15. – С. 89-96.
- Идеологическая гегемония суфизма и крах Османской империи [Электронный ресурс] // Третій Вектор — науково та популярно про Схід. — Режим доступу: <http://3vector.com.ua/?p=30>. – Назва з екрану.

Скубій І. А.

- Роль «Закордота» в военно-политическом противостоянии между Польшей и Советской Россией в 1920–1921 гг. // Матеріали V Волинської міжнар. історико-краєзнавчої конф. : зб. наук. праць, Житомир, 9-10 листоп. – Житомир, 2012. – С. 283-285.

Кафедра історії України

Бердута М. З.

- Жизнь, прожитая не зря // Борис Кирилович Мигаль: спогади, документи, матеріали / уклад. В. М. Власенко, О. М. Головка, С. С. Евсеев, М. С. Лисенко ; відп. ред. С. І. Посохов. – Х., 2012. – С. 15-16.
- Методичний вісник історичного факультету: перші підсумки (2002–2012 рр.) // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 10. – С. 5-6.
- Натиск интеллекта, благородства и доброты : К 90-летию со дня рождения Анатолия Ильича Митряева (1922–1998) / С. И. Лиман, М. З. Бердута, А. Б. Головка, С. Б. Сорочан // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2011. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 220-238.
- Символіка Харківщини : метод. рек. та довід. матеріал для студ. іст. ф-ту. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 43 с.
- Університет: жизнь и судьба // Борис Петрович Зайцев : спогади і бібліогр. / уклад. С. І. Посохов, С. М. Куделко, М. В. Гречишкіна; відп. ред. С. І. Посохов. – Х., 2012. – С. 134-139.

Калініченко В. В.

- Розвиток цукрової промисловості в Надніпрянській Україні (наприкінці ХІХ – на початку ХХ ст.) : історіогр. питання // Зб. наук. пр. Сер. : Історія та географія / ХНПУ імені Г. С. Сковороди. – Х., 2012. – Вип. 46. – С. 85-92.

Куліков В. О.

- Викладання історії у школі: на шляху до толерантності. Контент-аналіз підручників з історії України / В. Ю. Іващенко, В. О. Куліков // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 10. – С. 73-86.
- Контент-аналіз зображень у підручниках з історії України для старших класів / В. Ю. Іващенко, В. О. Куліков // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2012. – Вип. 11. – С. 207-222.
- Модель динамической базы данных промышленных предприятий украинских губерний Российской империи в начале ХХ в. // История и компьютер : информ. бюл. Ассоц. : материалы ХІІІ конф. АИК, Москва, сент. 2012 г. – М., 2012. – № 38. – С. 113-114.
- Переписуючи історію: нові підходи у вивченні робітничої історії дореволюційної Росії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://historians.in.ua/index.php/doslidzhennya/468-volodymyr-kulikov-perepysuyuchi-istoriiu-novi-pidkhody-u-vyvchenni-robotnychoi-istorii-dorevoliutsiinoi-rosii>. – Назва з екрану.

- Преподавание в школе: на пути к толерантности : контент-анализ учеб. по истории Украины / В. Ю. Иващенко, В. А. Куликов, С. И. Посохов // Казахстан и страны СНГ: 20 лет интеграции в глобальный культурно-исторический контекст : сб. материалов науч.-практ. конф., посвящ. 20-летию независимости Республики Казахстан и 20-летию образования СНГ, Алматы, 20 мая 2011 г. – Алматы, 2011. – С. 56-67.
- Historical information science. Information technologies and mathematic methods in historical research and education : review – access mode [Electronic Resource]. – Way of access: <http://aik-sng.ru/content/review-historical-information-science-information-technologies-and-mathematic-methods-histor>. – Title from the screen. – Review on book: Historical information science. Information technologies and mathematic methods in historical research and education. Vol. 1 / ed. V N. Vladimirov. – Barnaul : Altay State University Press, 2012. – 111 pp. – In Russian.

Майстренко В. С.

- Відродження та популяризація української культури в Харківському університеті в перші роки незалежності // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 134-145.

Наумов С. О.

- Національна пропаганда імперської доби засобами повсякдення // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2011. – № 982 : Історія. – Вип. 44. – С. 105-114.
- Обласна учнівська олімпіада з історії у 2011 році: спроба попереднього аналізу / С. О. Наумов, В. П. Сидорчук // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 10. – С. 145-154.

Посохова Л. Ю.

- «Академічна повсякденність» викладачів та учнів православних колегіумів України XVIII ст. // Повсякдення ранньомодерної України. Історичні студії : в 2 т. – К., 2012. – Т. 1 : Практики, казуси та девіації повсякдення / голов. ред. В. Смолій ; відп. ред. В. Горобець ; ред. кол. Н. Старченко, Н. Білоус, В. Зема, О. Романова ; НАН України. Ін-т історії України. – С. 141-147.
- Православные коллегии Российской империи (вторая половина XVIII – начало XIX вв.): между традициями и новациями // Конфессия, империя, нация: религия и проблема разнообразия в истории постсоветского пространства. – М., 2012. – С. 122-152.
- Трансформації православних колегіумів України на початку XIX ст. // Вчені зап. / Харк. гуманіт. ун-т «Народна українська академія». – Х., 2011. – Т. 17. – С. 247-255.

Луїка Т. О.

- Сучасна російська історіографія про проблеми висвітлення долі радянського селянства в 1946–1953 рр. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 52-53.

Любавський Р. Г.

- «Соціалістичне містечко»: конструювання радянського урбаністичного простору для робітників Харківського тракторного заводу у 1930-ті рр. // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 126-134.

Онацький М. Ю.

- Вилучення майна та накопичення приватних підприємців Харкова в умовах зламу НЕПу // Дні науки історичного факультету – 2012 : матеріали V Міжнар. наук. конф. молодих учених, Київ, 12-13 квіт. 2012 р. – К., 2012. – Вип. 5, ч. 2. – С. 16-18.
- Ліквідація приватно промислового виробництва у Харкові наприкінці 1927–1929 рр. // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 328-330.

Скубій І. В.

- Кооперативна торгівля Харкова в перші роки непу та її місце в політиці радянської влади // Історія торгівлі податків та мита : зб. наук. пр. – Д., 2012. – № 1(5). – С. 141-146.
- Проблеми становлення державної роздрібно торгівлі в Харкові в роки непу // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1006 : Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Вип. 15. – С. 41-45.
- Торгівля у Харкові у світлі періодичної преси 1920-х років // Волинські історичні записки : зб. наук. пр. – Житомир, 2011. – Т. 7. – С. 79-84.
- Торгівля як сфера діяльності органів державної безпеки в Харкові в перші роки непу (1921–1923) // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2011. – Вип. 14. – С. 226-223.

Філатова О. Є.

- Культурно-освітній аспект життя німецької етнічної меншини Харківщини в умовах впровадження політики коренізації // Зб. наук. пр. Сер. : Історія та географія / ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2012. – Вип. 46. – С. 222-229.

Кафедра історії Росії**Волосник Ю. П.**

- Частное предпринимательство и предприниматели в условиях непа 1921–1929 гг. (На материалах Украины) // Экономическая история : обозрение. – М., 2011. – Вип. 16 : Материалы Междунар. науч. конф. «Экономические реформы в России XIX–XX вв. Новые подходы, методы и технологии исследования» / под ред. Л. И. Бородкина. – С. 207-209. – (Труды исторического факультета МГУ ; вып. 52).

Духопельников В. М.

- Галопом по Европам... / С. В. Дьячков, В. М. Духопельников // *Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна*. – 2012. – № 10. – С. 127-136. – Рец. на кн.: *Всесвітня історія. Новий час (XV–XVIII ст.)*. 8 клас : [підруч. для загальноосвіт. навч. закл.] / О. В. Гісем, О. О. Мартинюк. – Х. : Ранок, 2008. – 256 с. : іл.
- Пам'яті вчителя / В. М. Духопельников, С. М. Куделко, С. І. Посохов, В. В. Сичова // *Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна*. – 2012. – № 1005 : *Історія*. – Вип. 45. – С. 282-285.

Єремєєв П. В.

- «... Исповедующих в тайне раскол очень много»: сокрытие веры среди старообрядцев Харьковской губернии (1825–1855 гг.) // *Липоване: история и культура русских старообрядцев* : [сб. ст.]. – Одесса ; Измаил, 2012. – Вип. 9. – С. 30-35.
- Применение ретроспективного когортного анализа для изучения масштабов сокрытия веры старообрядцами в XIX в. (на примере Харьковской губернии) // *История и компьютер : информ. бюл. Асоц.* – М., 2012. – № 38 : *Материалы XIII конф. АИК, Москва, сент. 2012 г.* – С. 52-53.
- Старообрядці Харківської губернії в 1825—1855 рр.: статевікова структура // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр.* / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2012. – Вип. 15. – С. 11-15.

Любичев М. В.

- О наследии «горизонта Боромля» в области днепро-донецкой лесостепи на финальной стадии позднеримского времени – в начале эпохи Великого переселения народов // *Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна*. – 2012. – № 1005 : *Історія*. – Вип. 45. – С. 18-32.
- Хронология могильника черняховской культуры Войтенки 1 (Восточная Украина) (по материалам раскопок 2005–2009 гг.) / М. В. Любичев, Е. Шульгце // *Лесная и лесостепная зоны Восточной Европы в эпохи римских влияний и Великого переселения народов* : конф. 3 : сб. ст. – Тула, 2012. – С. 409-463.
- Composition chimique du verre et la question d'origine de la vaisselle de la civilisation de Černjahov / M. Ljubičev, O. Rumjanceva, K. Belikov // *19-th Congr. of the Intern. Assoc. for the History of Glass : progr. and abstr. book.* – Ljubljana, 2012. – P. 139-140.
- Die Infrastruktur im Gebiet der Dnepr-Donce-Wasserscheide in spätrömischer Zeit und zu Beginn der Völkerwanderungszeit / E. Schultze, M. Liubichev // *Archaeologia Circumpontica*. – Halle, 2012. – № 7. – S. 3-11.
- North-Western Elements of the Sites from the Late Roman Period in the Forest/Steppe Area between the Dnieper and the Donets // *INTER AMBO MARIA. Northern Barbarians from Scandinavia towards the Black Sea* : abstr. of presentations. – Simferpol, 2012. – P. 156-166.

Потрашков С. В.

- Боевые награды СССР и Германии Второй мировой войны. Ордена, медали и наградные знаки. – Х. ; Белгород : Кн. клуб «Клуб семейного досуга», 2012. – 608 с. : ил.
- Болгарія від правління Болгарського землеробського народного союзу (БЗНС) до встановлення режиму особистої влади Бориса III – сучасний погляд з України // Вісн. Харк. держ. акад. культури : зб. наук. пр. – Х., 2011. – Вип. 34. – С. 288-291.
- Нашествие Наполеона и польское население юго-западной окраины Российской империи // Отечественная война 1812 года: Источники. Памятники. Проблемы : материалы XVII Междунар. науч. конф., 5-7 сент. 2011 г. / сост. А. В. Горбунов. – Можайск, 2011. – С. 242-249.
- [Рецензия] // Дриновський збірник. – Х. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 447-449. – Рец. на кн.: Авторитаризм в Болгарии в межвоенный период (1918–1939 гг.) / Т. В. Татоли. – Луганск : РИО ЛГУВД им. Э. А. Дидоренко, 2010. – 376 с.

Чорний Д. М.

- Земство в Росії (1864–1917 рр.) // Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Х., 2011. – Т. 5 : Територіальне управління / за ред. О. Ю. Амосова, О. С. Ігнатієнка, А. О. Кузнецова. – С. 108-109.
- Земська управа // Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Х., 2011. – Т. 5 : Територіальне управління / за ред. О. Ю. Амосова, О. С. Ігнатієнка, А. О. Кузнецова. – С. 109-110.
- Місце самоврядування в Російській імперії // Енциклопедія державного управління : у 8 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Х., 2011. – Т. 5 : Територіальне управління / за ред. О. Ю. Амосова, О. С. Ігнатієнка, А. О. Кузнецова. – С. 192-193.
- Вовчанська міська дума на початку ХХ ст.: складнощі становлення самоврядування // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1006 : Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. – Вип. 15. – С. 21-25.

Береженко (Тризна) О. О.

- Система контроля частной торговли в Петрограде в первые годы советской власти // Экономическая история: обозрение. – М., 2011. – Вип. 16: Материалы Междунар. науч. конф. «Экономические реформы в России XIX–XX вв. Новые подходы, методы и технологии исследования» / под ред. Л. И. Бородкина. – С. 260-264. – (Тр. ист. ф-та МГУ ; вып. 52).

Кушнар'єв С. С.

- О роли Валуйской крепости в оборонительной системе Российского государства на южном порубежье в 20-е гг. XVII ст. // Белгородский диалог – 2012 : сб. избр. науч. тр. Междунар. науч. форум молодых историков. – Белгород, 2012. – С. 155-161.

Орленко О. М.

- Державна податкова політика в промисловості та торгівлі в 1921–1925 рр. (на прикладі Петрограду – Ленінграду) // Історичний архів. Наукові студії : зб. наук. пр. – Миколаїв, 2012. – Вип. 8. – С. 51-56.
- Державна податкова політика на селі у 20-х рр. XX ст. (на прикладі Петроградської губернії) // Історичний архів. Наукові студії : зб. наук. пр. – Миколаїв, 2012. – Вип. 9. – С. 53-59.
- Налог на сверхприбыль как одно из нововведений нэпа (на примере Ленинграда) // Экономическая история : обозрение. – М., 2011. – Вып. 16 : Материалы Междунар. науч. конф. «Экономические реформы в России XIX–XX вв. Новые подходы, методы и технологии исследования» / под ред. Л. И. Бородкина. – М., 2011. – С. 244-248. – (Тр. ист. ф-та МГУ ; вып. 52).
- State tax policy in the village in the first half of 20-th of XX century (on an example of Petrograd province // Сучасна наука в мережі інтернет : матеріали 8-ї міжнар.-практ. інтернет-конф., 24–26 лют. 2012 р. – Ч. 2. – С. 10-12.

Троїцький Ю. О.

- До питання про залучення представників молоді Харківщини до всесоюзних ударних будівництв кінця 1960-х – початку 1970-х років (на прикладі спорудження Волзького та Камського автозаводів) // Зб. наук. пр. Сер. : Історія та географія / ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2012. – Вип. 46. – С. 100-105.

Кафедра історіографії, джерелознавства та археології**Буйнов Ю. В.**

- Переход от бронзы к железу в Днепро-Донецкой лесостепи / Ю. В. Буйнов, И. Б. Шрамко // Российский археологический ежегодник. – СПб., 2012. – № 2. – С. 309-332.

Іващенко В. Ю.

- Викладання історії у школі: на шляху до толерантності. Контент-аналіз підручників з історії України / В. Ю. Іващенко, В. О. Куліков // Метод. вісн. іст. ф-ту / ХНУ ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 10. – С. 73-86.
- Контент-аналіз зображень у підручниках з історії України для старших класів / В. Ю. Іващенко, В. О. Куліков // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2012. – Вип. 11. – С. 207-222.

- Письма В. С. Дринова В. П. Бузескулу (1904–1905 гг.) / В. Ю. Иващенко, Т. В. Костина, С. И. Посохов // Дриновський збірник. – Х. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 417-427.
- Звіт про результати науково-дослідної роботи на історичному факультеті Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна за 2011 р. // В. Ю. Иващенко, Д. В. Миколенко // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 287-294.
- «Местные» исследования харьковских профессоров в начале XIX в.: тематика, формы, методы // История Слобожанщины и Белгородского края : материалы Междунар. науч.-практ. конф. [Электронный ресурс] / редкол. А. И. Папков (отв. ред.) и др. – Белгород, 2012. – С. 37-47. – 1 электрон. опт. диск (CD-ROM).
- Образы профессоров XIX в. в воспоминаниях преподавателей и воспитанников Харьковского университета / В. Ю. Иващенко, С. И. Посохов // Мир историка. – Омск, 2011. – Вып. 7. – С. 110-139.
- Преподавание в школе: на пути к толерантности. Контент-анализ учебников по истории Украины / В. Ю. Иващенко, В. А. Куликов, С. И. Посохов // Казахстан и страны СНГ: 20 лет интеграции в глобальный культурно-исторический контекст : сб. материалов науч.-практ. конф., посвящ. 20-летию независимости Республики Казахстан и 20-летию образования СНГ, Алматы, 20 мая 2011 г. – Алматы, 2011. – С. 56-67.
- Хроніка подій на історичному факультеті в 2011 р. // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 295-301.

Каплин О. Д.

- Аверкий (Таушев), архиепископ. Современность в свете Слова Божия. Избранные «Слова и речи» / архиепископ Аверкий (Таушев) ; сост., предисл., примеч., имен. слов. А. Д. Каплина. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2012. – 720 с.
- «Гений Гоголя до сих пор остается неизвестным в желаемой полноте...» // Гоголезнавчі студії = Гоголеведческие студии. – Ніжин, 2012. – Вип. 2 (19). — С. 248-250.
- «Главные начала» – «Православие, Самодержавие, Народность»: исторический контекст, интерпретации, значение // Российская государственность и современность: проблемы идентичности и исторической преемственности. – М., 2012. – С. 246-256.
- Методологические подходы и источниковедческие приемы в книге В. Суворова (В. Б. Резуна) «Тень победы» // Научный православный взгляд на ложные исторические учения : материалы науч.-ист. конф., г. Москва, 15-16 окт. 2010 г. – М., 2011. – С. 532-537.

- Антоний (Храповицкий), митрополит. Сила Православия / митрополит Антоний (Храповицкий) ; сост., предисл., примеч., имен. слов. А. Д. Каплина. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2012. – 576 с.
- Невспоминаемые предшественники евразийцев и их критики (или еще раз о «мнимом «туранизме» русских») [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://ruskline.ru/analitika/2012/05/29/nevspominaemye_predshestvenniki_evraziycev_i_ih_kritiki_ili_ewe_raz_o_mnimom_turanizme_russkih. – Загл. с экрана.
- Памяти князя Александра Илларионовича Васильчикова (27 сентября / 9 октября 1818 г. – 2 / 15 октября 1881 г.)... [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://ruskline.ru/analitika/2012/10/15/patriot_samogo_doblestnogo_zakala. – Загл. с экрана.
- Феофан Затворник. Добротолюбие / святитель Феофан Затворник ; сост., предисл., примеч., имен. словарь А. Д. Каплина. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2012. – 752 с.
- Свято-Пантелеймоновский храм г. Харьков: история и современность / Н. Терновецкий ... А. Каплин [и др.]. – Х. : Золотые страницы, 2012. – 240 с.
- Иоанн Кронштадтский. Я предвижу восстановление мощной России / Святой праведный отец Иоанн Кронштадтский ; сост., предисл., примеч., имен. словарь А. Д. Каплина. – М. : Ин-т рус. цивилизации, 2011. – 864 с.
- Спеціальні історичні дисципліни та пам'ятки християнської культури : програма семінар. занять та метод. рек. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 20 с.
- Н. В. Устрялов о «национальной проблеме» у «ранних славянофилов» в контексте историографии славянофильства 1900–1910-х гг. // Калужский сборник. – Калуга, 2011. – Вып. 5. – С. 14-24.

Кісельова Ю. А.

- Історіографія та етика (харківські сюжети) // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2012. – Вып. 11. – С. 104-116.

Куделко С. М.

- Будинок двох академій / С. М. Куделко, Н. В. Марханчук // Праці пам'яткознавців : ювіл. зб. наук. ст. з пам'яткоохоронної роботи. – Х., 2012. – Вып. 2. – С. 217-220.
- Был архивистом по призванию // Аркадий Исаакович Эшпштейн. След на Земле : воспоминания / сост. И. А. Широбокова, С. М. Куделко. – Х., 2012. – С. 89-91.
- Город и война. Харьков в годы Великой Отечественной войны / отв. ред. Е. И. Пивовар ; сост. С. И. Посохов, С. М. Куделко, Е. В. Дьякова. – СПб. : Алетейя, 2012. – 568 с.
- До 55-річчя [Т. М. Безрукової] // Праці пам'яткознавців : ювіл. зб. наук. ст. з пам'яткоохоронної роботи. – Х., 2012. – Вып. 2. – С. 180.

- Зубковський П. А. // Енциклопедія сучасної України. – К., 2011. – Т. 10. – С. 30.
- Іван Юхимович Саратов / С. М. Куделко, С. І. Посохов, В. О. Ярошек [та ін.] // Краєзнавство. – 2012. – № 1. – С. 181.
- Из опыта преподавания исторических дисциплин в Харьковской духовной семинарии // Возрождение духовности в современном мире: взаимодействие Церкви и образования : тез. междунар. науч.-практ. конф. – Х., 2012. – С. 410-411.
- История медицинского факультета Харьковского императорского университета за первые 100 лет его существования // Медицинский факультет Харьковского университета за первые сто лет его существования (1805—1905) / под ред. И. П. Скворцова и Д. И. Багалея. – Репринт. изд. – Х., 2011. – С. 3-10.
- Краткий очерк жизни и научно-педагогической деятельности Б. П. Зайцева // Борис Петрович Зайцев : спогади і бібліогр. / уклад. С. І. Посохов, С. М. Куделко, М. В. Гречиншкіна ; відп. ред. С. І. Посохов. – Х., 2012. – С. 8-15.
- Краткий очерк жизни и научно-педагогической деятельности А. И. Эпштейна // Аркадий Исаакович Эпштейн. След на Земле : воспоминания / сост. И. А. Широбокова, С. М. Куделко. – Х., 2012. – С. 4-6.
- Музейно-архівна виробнича практика студентів історичних факультетів університетів : практикум / уклад. С. М. Куделко, О. Г. Павлова. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 84 с.
- Нові сторінки історії монументальної скульптури Харкова: пам'ятники Д. І. Багалію та О. М. Ляпунову на Майдані свободи / С. М. Куделко, Н. В. Марханчук // Праці пам'яткознавців : ювіл. зб. наук. ст. з пам'яткоохоронної роботи. – Х., 2012. – Вип. 2. – С. 150-152.
- Пам'яті вчителя / В. М. Духопельников, С. М. Куделко, С. І. Посохов, В. В. Сичова // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 282-285.
- Петро Тимофійович Тронько / С. М. Куделко, С. І. Посохов // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2012. – Вип. 11. – С. 299-300.
- Последняя книга в библиотеке вождя (повод к размышлениям о фактах и судьбах историков Харьковского университета) // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Книга в історії і культурі . – Д., 2012. – С. 325-330.
- Профессор А. И. Эпштейн как ученый // Евреи Востока Украины: от Хазарского каганата до наших дней : материалы науч. конф., Харьков, 18-19 мая 2012 г. – Х., 2012. – С. 34-36.

- Рецензія на біографічні нариси краєзнавця В. О. Черноморця «Однокласники» // Однокласники / В. О. Черноморець. – Х., 2011. – С. 3. – Рец. на кн.: Однокласники / В. О. Черноморець. – Х. : С. А. М., 2011. – 100 с.
- Эстетика профессионального общения. Л. П. Калуцкая // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2012. – Вып. 11. – С. 238-243.

Мизгін К. В.

- Август или Веспасиан? Новые данные о старой находке римской монеты в Чугуеве / К. В. Мызгин, Г. Е. Свистун // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – Х., 2012. – Вып. 11. – С. 332-338.
- Находки римских республиканских монет на юге Восточной Европы // Stratum Plus : междунар. науч. журн. — СПб. ; Кишинев ; Одесса ; Бухарест, 2012. – № 4 : От римского лимеса до Великой китайской стены. – С. 17-30.
- Finds of Roman Coins of Asia Minor Provincial Mintage in the Territory of Chernyakhiv Culture // The Black Sea, Paphlagonia, Pontus and Phrygia in Antiquity. Aspects of archaeology and ancient history : [coll.] / ed. G. R. Tsetskhladze. – Oxford, 2012. – P. 197-201. – Ser. : BAR International Series 2432.
- Findings of Bosporan Coins on the Territory of Chernyakhov Culture / K. Myzgin, G. Beidin // Notae Numismaticae. – Krakow, 2012. – T. 7. – P. 45-79.
- Imagines Maiestatis: Barbarian imitations of Roman coinage / A. Bursche, K. Myzgin // INTER AMBO MARIA. Northern Barbarians from Scandinavia towards the Black Sea : abstr. of presentations. – Simferopol, 2012. – P. 156-166.
- Perioadele și particularitățile de pătrundere a monedelor romane în zona de silvostepă din stânga Niprului // Al XIII-lea simpozion de numismatică : rezumatele comunicărilor. – Chishinau, 2012. – P. 17-18.

Павлова О. Г.

- Археографічна діяльність вчених історичного факультету Харківського університету у другій половині ХХ ст. / О. Г. Павлова, В. Г. Пікалов // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вып. 45. – С. 239-249.
- Вчений з великої літери // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вып. 45. – С. 272-273.
- Музейно-архівна виробнича практика студентів історичних факультетів університетів : практикум / уклад. С. М. Куделко, О. Г. Павлова. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2012. – 84 с.
- Человек — легенда // Аркадий Исаакович Эпштейн. След на Земле : воспоминания / сост. И. А. Широбокова, С. М. Куделко. – Х., 2012. – С. 111-113.

Посохов С. І.

- Від редактора // Харківський історіографічний збірник. – 2012. – Вип. 11. – С. 3-4.
- Владимир Иванович Кадеев – исследователь Херсонеса: Классическая археология Украины / С. В. Дьячков, С. Д. Литовченко, А. П. Мартемьянов, С. И. Посохов ; под ред. С. В. Дьячкова. – Х. : Раритеты Украины, 2012. – 24 с.
- Город и война. Харьков в годы Великой Отечественной войны / отв. ред. Е. И. Пивовар ; сост. С. И. Посохов, С. М. Куделко, Е. В. Дьякова. – СПб. : Алетей, 2012. — 568 с.
- Замітки на маргінесі однієї книги (Н. М. Яковенко «Вступ до історії») // Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Книга в історії і культурі. – Д., 2012. – С. 140-146.
- Иван Юхимович Саратов / С. М. Куделко, С. І. Посохов, В. О. Ярошек [та ін.] // Краєзнавство. – 2012. – № 1. – С. 181.
- Историографические образы: вариант деконструкции (на материалах историографии российских университетов // Историческое познание и истотографическая ситуация на рубеже XX–XXI вв. – М., 2012. – С. 216-238.
- Образы профессоров XIX в. в воспоминаниях преподавателей и воспитанников Харьковского университета / В. Ю. Иващенко, С. И. Посохов // Мир историка : историогр. сб. – Омск, 2011. – Вып. 7. – С. 110-139.
- Пам'яті вчителя / В. М. Духопельников, С. М. Куделко, С. І. Посохов, В. В. Сичова // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вип. 45. – С. 282-285.
- Передмова // Борис Кирилович Мигаль : спогади, документи, матеріали / уклад. В. М. Власенко, О. М. Головка, С. С. Евсеев, М. С. Лисенко ; відп. ред. С. І. Посохов. – Х., 2012. – С. 6.
- Петро Тимофійович Тронько / С. М. Куделко, С. І. Посохов // Харківський історіографічний збірник. – Х., 2012. – Вип. 11. – С. 299-300.
- Письма В. С. Дринова В. П. Бузескулу (1904–1905 гг.) / В. Ю. Иващенко, Т. В. Костина, С. И. Посохов // Дриновський збірник. – Х. ; Софія, 2012. – Т. 5. – С. 417-427.
- Предисловие // Борис Петрович Зайцев : спогади і бібліогр. / уклад. С. І. Посохов, С. М. Куделко, М. В. Гречиншкіна ; відп. ред. С. І. Посохов. – Х. , 2012. – С. 6-7.
- Преподавание в школе: на пути к толерантности: контент-анализ учебников по истории Украины / В. Ю. Иващенко, В. А. Куликов, С. И. Посохов // Казахстан и страны СНГ: 20 лет интеграции в глобальный культурно-исторический контекст : сб. материалов науч.-практ. конф., посвящ. 20-летию независимости Республики Казахстан и 20-летию образования СНГ, Алматы, 20 мая 2011 г. – Алматы, 2011. – С. 56-67.

- [Рецензія] // Укр. іст. журн. – № 3 (504). – С. 221-224. – Рец. на кн.: Студенти радянської України 1920–1930-х років: практики повсякденності та конфлікти ідентичності / О. Л. Рябченко. – Х., 2012. – 456 с.
- Светлый человек // Аркадий Исаакович Эпштейн. След на Земле : воспоминания / сост. И. А. Широбокова, С. М. Куделко. – Х., 2012. – С. 113-115.
- Слово о юбиларе // Древности Восточной Европы : сб. науч. тр. к 90-летию Б. А. Шрамко / отв. ред. С. И. Посохов. – Х., 2011. – С. 8-9.
- «Считаю для себя неприличным...»: этические аспекты процесса защиты диссертаций в университетах Российской империи XIX – начала XX вв. // Харківський історіографічний збірник. – 2012. – Вип. 11. – С. 131-151.
- Д. Н. Узнадзе и Харьковский университет : страницы общей биографии // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 981 : Психологія. – Вип. 47. – С. 191-196.
- Университеты Украины как центры региональных образовательных систем : история и современность // Труды Первого Всероссийского съезда историков-регионоведов. – СПб., 2010. – Т. 1. – С. 142-148.

Скирда В. В.

- XII Археологічний з'їзду у Харкові: 110 років потому // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 96.
- Деякі дискусійні питання щодо атрибуції предметів з колекції Харківського історичного музею / С. А. Задніков, В. В. Скирда, М. В. Хорунжа // Музей як соціокультурний інститут в умовах інформаційного суспільства : XVIII Сумцов. читання : матеріали наук. конф., Харків, 18 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 200-205.
- Дослідження В. О. Городцова на території сучасної України // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 96-97.
- Дослідження В. О. Городцова на Харківщині / В. В. Скирда, І. М. Скирда // Древности – 2012 : харк. ист.-археол. ежегодник. – Х., 2012. – Вип. 11. – С. 339-344.
- Речі фіно-угорського типу Красногірського могильника // Археологія і давня історія України : [сб. ст.]. – К., 2011. – Вип. 7 : Мадяри у Середньому Подніпров'ї. – С. 171-174.
- Фіно-угорська проблематика на археологічних з'їздах в Україні / В. В. Скирда, І. М. Скирда // Археологія і давня історія України . Мадяри у Середньому Подніпров'ї : [сб. ст.]. – К., 2011. – Вип. 7 : Мадяри у Середньому Подніпров'ї. – С. 194-197.

Шрамко І. Б.

- Бельское городище – крупнейший поселенческий комплекс лесостепной Скифии // Феномен Більського городища: збереження, дослідження та популяризація найбільшої в Європі пам'ятки доби раннього залізного віку. – К., 2012. – С. 5-8.
- Большие городища Лесостепной Скифии // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 36.
- Охранные раскопки поселения скифского времени у с. Новоселовка / И. Б. Шрамко, К. Ю. Пеляшенко, С. А. Задников // Археологічні дослідження в Україні. 2011: [сб. ст.] / Ін-т археології НАН України. – К., 2012. – С. 446-447.
- Переход от бронзы к железу в Днепро-Донецкой лесостепи / Ю. В. Буйнов, И. Б. Шрамко // Российский археологический ежегодник. – СПб., 2012. – № 2. – С. 309-332.
- Работы на Западном укреплении Бельского городища / И. Б. Шрамко, С. А. Задников // Археологія і давня історія України : [сб. ст.]. – К., 2011. – Вип. 7 : Мадяри у Середньому Подніпров'ї. – С. 391.
- Результаты исследований в м. Харків і Харківській області у листопаді 2010 – листопаді 2011 рр. (за матеріалами наукових експертиз) / І. В. Голубева, С. А. Задніков, К. Ю. Пеляшенко, І. Б. Шрамко // Археологічні дослідження в Україні. 2011 : [сб. ст.] / Ін-т археології НАН України. – К., 2012. – С. 431-434.

Бондаренко Г. А.

- Газета «Известия по Харьковской епархии» у революції 1905–1907 рр.: сприйняття чи ігнорування? // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 376-377.
- Образовательная деятельность духовенства на страницах «Харьковских епархиальных ведомостей» второй половины XIX – начала XX века // Белгородский диалог – 2012 : тез. III Междунар. науч. конф. студ., магистров и аспирантов, Белгород, 5-6 апр. 2012 г. – Белгород, 2012. – С. 66-67.
- Образовательная деятельность духовенства на страницах «Харьковских епархиальных ведомостей» второй половины XIX – начала XX века // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – Х., 2011. – Вип. 14. – С. 229-238.
- Церковна періодика та революція (за матеріалами газети «Известия по Харьковской епархии» 1905–1907 рр.) // Зб. наук. пр. Сер. : Історія та географія / ХНПУ ім. Г. С. Сковороди. – Х., 2012. – Вип. 46. – С. 175-181.

Бондаренко С. К.

- Джерела з історії читання XIX – початку XX ст. в архіві Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна // *Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – X., 2012. – С. 44-46.*
- «Історія читання» між напрямком та спеціальною історичною дисципліною: читачі кінця XIX – початку XX ст. за матеріалами звітів Харківської громадської бібліотеки // *Одіссос. Актуальні проблеми історії, археології та етнології : [матеріали міжнар. конф. «Одеські читання», 16-17 берез. 2012 р. / Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, іст. ф-т]. – Одеса, 2012. – С. 132-135.*
- Історія читання: теорія, джерела, методи // *Історіографічні та джерелознавчі проблеми історії України. Книга в історії і культурі. – Д., 2012. – С. 238-248.*
- Культура читання студентів гуманітарних факультетів вищих навчальних закладів Харкова на початку 2010-х рр. // *Бібліотека у соціокультурному просторі: інноваційні проекти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Одеса, 18-19 жовт. 2012 р. – Одеса, 2012. – С. 21-24.*
- Нові джерела з історії читання XIX – початку XX ст. у фондах Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії : зб. наук. пр. / Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – X., 2011. – Вин. 14. – С. 229-238.*

Вовк О. І.

- Вплив Православної релігії та віри на формування морально-етичних та духовно-естетичних поглядів І. Ю. Рєпіна у пізній період творчості // *Возрождение духовности в современном мире: взаимодействие Церкви и образования : тез. Междунар. науч.-практ. конф., Харьков, 26-27 апр. 2012 г. – X., 2012. – С. 63-64.*
- Духовно-релігійні пошуки І. Ю. Рєпіна у дзеркалі сучасної біографістики. – X. : САГА, 2012. – 114 с.
- Творчий спадок І. Ю. Рєпіна: досвід психобіографічного аналізу // *Укр. вісн. психоневрології. – 2012. – Т. 20, вип. 4 (73). – С. 125-128.*
- Художня спадщина І. Ю. Рєпіна: психобіографічний ракурс // *Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – X., 2012. – С. 377-378.*

Гречишкіна М. В.

- Борис Петрович Зайцев : спогади і бібліогр. / уклад. С. І. Посохов, С. М. Куделко, М. В. Гречишкіна ; відп. ред. С. І. Посохов. – X. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 140 с.

Кудь А. О.

- Спогади гімназисток та викладачів як джерело з вивчення повсякденного життя жіночих гімназій // Каразинські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – X., 2012. – С. 50-52.
- Спогади гімназисток та викладачів як джерело із вивчення повсякденного життя жіночих гімназій Російської імперії другої половини XIX — початку XX ст. // Матеріали V Волинської міжнар. історико-краєзнавчої конф., Житомир, 9—10 листоп. 2012 р. — Житомир, 2012. — С. 318—321.

Філіпенко Л. В.

- Журнал «Женское дело» (1899—1900) як перше російське ідейне періодичне видання для жінок // Гуржіївські історичні читання : зб. наук. пр. / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – Черкаси, 2012. – Вип. 5. – С. 114-117.
- Журнали «Женский вестник» (1904–1917) та «Союз женщин» (1907–1909) як новий тип «ідейних» жіночих видань // Історичний архів. Наукові студії : зб. наук. пр. / Чорномор. держ. ун-т ім. Петра Могили. – Миколаїв, 2012. – Вип. 9. – С. 135-141.
- Формування ідеології фемінізму на сторінках «ідейних» жіночих журналів Російської імперії початку XX століття // Вісн. Чернігів. нац. пед. ун-у ім. Т. Г. Шевченка. Сер. : Іст. науки. – Чернігів, 2012. – Вип. 106, № 9. – С. 14-18.

Хорунжа М. В.

- Деякі дискусійні питання щодо атрибуції предметів з колекції Харківського історичного музею / С. А. Задніков, В. В. Скирда, М. В. Хорунжа // Музей як соціокультурний інститут в умовах інформаційного суспільства : XVIII Сумцов. читання : матеріали наук. конф., Харків, 18 квіт. 2012 р. – X, 2012. – С. 200-205.

Музей археології та етнографії Слобідської України**Задніков С. А.**

- Деякі дискусійні питання щодо атрибуції предметів з колекції Харківського історичного музею / С. А. Задніков, В. В. Скирда, М. В. Хорунжа // Музей як соціокультурний інститут в умовах інформаційного суспільства : XVIII Сумцов. читання : матеріали наук. конф., Харків, 18 квіт. 2012 р. – X., 2012. – С. 200-205.
- История изучения античной керамики Бельского городища // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 29-30.

- Охранные раскопки поселения скифского времени у с. Новоселовка / И. Б. Шрамко, К. Ю. Пеляшенко, С. А. Задников // Археологічні дослідження в Україні. 2011 : [сб. ст.] / Ін-т археології НАН України. – К., 2012. – С. 446-447.
- Работы на Западном укреплении Бельского городища / И. Б. Шрамко, С. А. Задников // Археологія і давня історія України : [сб. ст.]. – К., 2011. – Вып. 7 : Маляри у Середньому Подніпров'ї. – С. 391.
- Результаты исследований в м. Харків і Харківській області у листопаді 2010 – листопаді 2011 рр. (за матеріалами наукових експертиз) / І. В. Голубева, С. А. Задніков, К. Ю. Пеляшенко, І. Б. Шрамко // Археологічні дослідження в Україні. 2011 : [сб. ст.] / Ін-т археології НАН України. – К., 2012. – С. 431-434.
- Торговые связи Бельского городища с античными городами Северного Причерноморья // Феномен Більського городища: збереження, дослідження та популяризація найбільшої в Європі пам'ятки доби раннього залізного віку : всеукр. конф. (2012 ; смт. Котельва. Полтавська обл.) : зб. наук. пр. та матеріалів. – К., 2012. – С. 40-42.

Крупа Т. М.

- Открывая забытые страницы Великой Отечественной войны: «забытая» 106 кавалерийская дивизия (Акмолинская) / Т. М. Крупа, Е. А. Смагулов // Столицы как центры культурных миров : сб. докл. V ежегод. междунар. науч. конф., Астана, 4 июля 2012 г. – Астана, 2012. – С. 354-364.
- Про виховання історією або роздуми над «Додатком до програми ЗНО–2012 з історії України. Перелік пам'яток архітектури та образотворчого мистецтва, обов'язкових для розпізнавання абітурієнтами // Історія та правознавство. – 2012. – № 8 (288). – С. 11-13.
- Проблемы сохранения движимого историко-археологического наследия Казахстана: опыт исследовательского и консервационного сотрудничества Туркестанской археологической экспедиции по археологической органике / Т. М. Крупа, Е. А. Смагулов // Столицы как центры культурных миров : сб. докл. V ежегод. междунар. науч. конф., Астана, 4 июля 2012 г. – Астана, 2012. – С. 365-372.
- Проблемы сохранения и изучения археологического шелка Украины // Лики памяти. Новейшие технологии сохранения и восстановления рукописного и печатного наследия : [материалы междунар. семинара, окт. 2012] / отв. ред. А. Хзмалян, Г. Элиазян, М. Есяян. – Ереван, 2012. – С. 290-298.
- Текстиль из раскопок Донецкого городища 1957 и 1960 гг. // Древности Восточной Европы : сб. науч. тр. к 90-летию Б. А. Шрамко / отв. ред. С. И. Посохов. – Х., 2011. – С. 188-191.

- Faces of Memory : the Newest Technology of Preservation and Restoration of Hand-Written and Printed Heritage [Electronic Resource] // E-conservation magazine. – 2012. – № 23. – P. 15-17. – Way of access: <http://www.e-conservationonline.com/content/view/1050>. — Title from the screen.
- Investigation of metal threads archaeological textiles using scanning electron microscopy and X-ray microanalysis [Electronic Resource] // Materials 16-th Annu. Meet. of the European Assoc. of Archaeologists. – Way of access: <http://www.e-a-a.org/2010.pdf>. – Title from the screen.
- Miladydan öňki V asyryň ahyrlarynda, hindi pagtasynyň Ekizler-2 patyşalyk depesinden üstaşyr geçirilişi dogrusynda? = К вопросу о транзите индийского хлопка из царского кургана Близнец-2 (Конец V вв. до н. э.): Ближний Восток или Средняя Азия? = Transit of the indian cotton from tsar Barrow «Bliznetz-2» (End of 5 century B.c .) : Near East or Central Asia? // Miras. – 2012. – № 1. – P. 39-47.
- Ukraine / M. Gleba, T. Krupa // Textiles & Textile Production in Europe: From Prehistory to AD 400 / ed. M. Gleba, U. Mannering. – Oxford, 2012. – P. 398-425.

Крютченко О. О.

- Динамика развития Циркуновского городища скифского времени (в свете изучения оборонительных сооружений) // VII Межвуз. археологическая конф. студентов и аспирантов Юга России : тез. докл., Ростов-на-Дону, 26-28 нояб. 2012 г. – Ростов-на-Дону, 2012. – С. 33-35.
- До питання про розрахунки працезатрат на зведення оборонних споруд скіфського часу // Каразінські читання (історичні науки) : тези доп. 65 Міжнар. наук. конф. молодих вчених, Харків, 20 квіт. 2012 р. – Х., 2012. – С. 27-28.
- Применение методики имитационного моделирования при изучении оборонительных сооружений Циркуновского городища // Актуальні проблеми вітчизняної та світової історії : зб. матеріалів Всеукр. наук. конф., Суми, 26 квіт. 2010 р. – Суми, 2010. – С. 13-15.
- Этапы фортификационного строительства на Циркуновском городище / А. А. Крютченко, К. Ю. Пеляшенко // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 31.

Скирда І. М.

- XII Археологічний з'їзду у Харкові: 110 років потому // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – Х., 2012. – С. 96.

- Дослідження В. О. Городцова на території сучасної України // Проблемы истории и археологии Украины : материалы VIII Междунар. науч. конф., Харьков, 9-10 нояб. 2012 г. – X., 2012. – С. 96-97.
- Дослідження В. О. Городцова на Харківщині / В. В. Скирда, І. М. Скирда // Древности – 2012 : харьк. ист.-археол. ежегодник. – X., 2012. – Вып. 11. – С. 339-344.
- Історія України : практ. довід. / Т. Ю. Земерова, І. М. Скирда. – X. : ФОП Співак В. Л., 2012. – 832 с.
- Фіно-угорська проблематика на археологічних з'їздах в Україні / В. В. Скирда, І. М. Скирда // Археологія і давня історія України : [зб. ст.]. – К., 2011. – Вып. 7 : Мадяри у Середньому Подніпров'ї. – С. 194-197.

Шпорт Г. М.

- Традиційно-побутова культура українських аграрних переселенців Західного Сибіру (кінець ХІХ – перша половина ХХ ст.): загальна характеристика одягу // Вісн. Харк. нац. ун-ту ім. В. Н. Каразіна. – 2012. – № 1005 : Історія. – Вып. 45. – С. 44-57.

Музей історії університету

Калініченко І. В.

- Об усовершенствовании организационных и правовых основ деятельности музеев при высших учебных заведениях г. Харькова // Університетські музеї: європейський досвід та українська практика : зб. пр. Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 6-7 жовт. 2011 р. – Ніжин, 2012. – С. 151-159.